

LVK på Riksdagen

v/Jon Rolf Næss, Leder i LVK

Kort om LVK

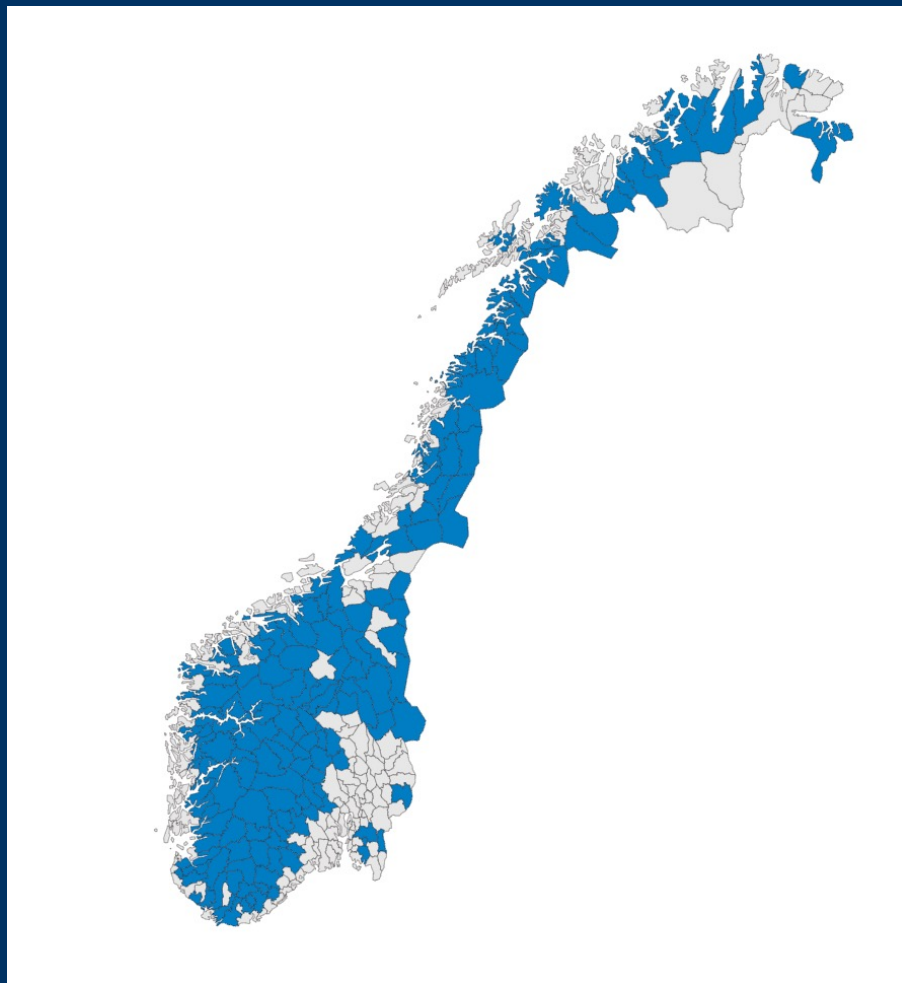

Leder Jon Rolf Næss

Landsstyret 2023 – 20 representanter fra 10 regioner

160 medlemmer - 67% av landets flateinnhold

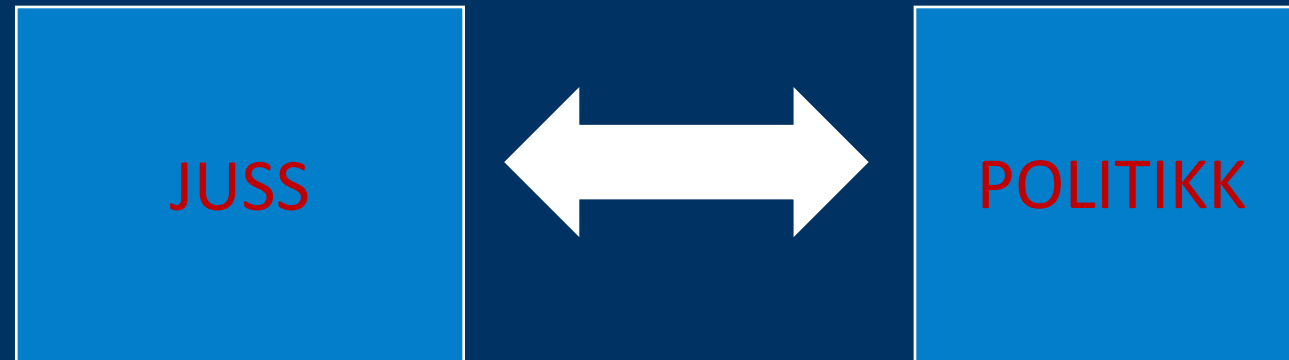
- LVK stiftet i 1977
- Representerer *verts*kommunene
- Årlige inntekter 5-8 milliarder kroner
- Samlet vannkraftformue 600 milliarder
- Finansiert ved medlemskontingent
- Partipolitisk nøytral
- Arbeider med alle type spørsmål om vannkraft og fornybar energi
  - Rettslige rammevilkår
  - Økonomiske vilkår
  - Utbygging – opprusting og utvidelse
  - Best mulige naturvilkår

Hvordan jobber LVK?

Vår store styrke er størrelsen, 160 medlemskommuner.

Vi er Norges nest største kommuneorganisasjon

Våre to «bein»

Naturressurskommunene

- En **paraplyorganisasjon** for kommunenettverk som er **vertskap** for ulike typer verdifulle naturressurser, til sammen mer enn 220 kommuner.
- Følgende organisasjoner er med:
  - **Landsamanslutninga av Vasskraftkommunar (LVK)**
  - Utmarkskommunenes Sammenslutning (USS)
  - **Landssammenslutninga av Norske Vindkraftkommuner (LNVK)**
  - Industrikommunene
  - Nettverk for petroleumskommunar (NPK)
  - Kommunekraft A/S

Kraftutbygging og energi

En av vår tids viktigste saker - avgjørende for «det grønne skiftet»

- Vannkraft
  - Utbygging, drift, vedlikehold, utvidelser, nedlegging
  - Produksjon, nett, omsetning
  - Fremtidens vannkraftutbygging, hvordan ser den ut?
- Vindkraft
  - Mange parallelle problemstillinger, konsesjonsregler, skatteregler mm.
  - Mer vindkraft enn vannkraft fremover
  - Vindkrafthistorien har løftet- og styrket vannkraftkommuners posisjon
  - Felles skatteregime ?
  - Gjeninnføring av plan- og bygningsloven (kommunene)
  - Veto

Johan Castberg, konsesjonslovene 1909:

- *”Man skal til det yderste utnytte anledningen til at søke at styrke disse mer avsidesliggende og karrig utstyrte distrikter ved at la dem få en rundelig andel i de værdier som skapes indenfor deres grænser (...)*
- *Man tar værdierne ut av distrikterne og fører dem på tråd ned til industricenterne og byerne, tømmer bygderne, tømmer landdistrikterne, særlig fjeld-bygderne, får deres værdier uten vederlag, og det er absolut uriktig.”*

Kraftinntekter

- *Staten*: i form av eierinntekter (Statkraft) og skatteinntekter
- Grunnrenteskatt til staten 45%
- *Eierkommune*: utbytte (mer enn 250 kommuner har eierinteresser i kraftforetak – først og fremst de store byene)
- *Vertskommune*: (om lag 220 kommuner har inntekter fra vertskap for vannkraft)

4 inntektsordninger for vannkraftkommuner:

- Eiendomsskatt for kraftanlegg. En kommunal skatt som i sin helhet går til verstkommunen.
- Naturressursskatt. Er en særskatt for kraftforetak. Den utgjør 1,1 øre/Kwh til kommunen og 0,2 øre7Kwh til fylkeskommunen. En skatt som går inn i statens inntektsutjevning til alle landets kommuner.
- Konesjonsavgifter. Er en avgift til stat og berørte kommuner som konsesjonær er pålagt i konsesjonsbetingelsene. (en miljøavgift beregnet på kraftverkets produksjonskapasitet.)
- Konesjonskraft. Kraftforetaket må avgi 10% av kraftproduksjonen til vertskommunen (- produksjonskostnader som i 2024 er på 12,31 øre/Kwt).

Naturmiljø

- En rivende utvikling fra år 2010:
  - EUs vanndirektiv 2000
  - Vannressursloven 2000
  - Vannforskriften 2006
  - LVK-klagen til ESA 2011
  - Den nasjonale gjennomgangen 49/2013
  - Taksonomiforordningen
  - Miljøforbedringer i regulerte vassdrag

Politisk påvirkningsarbeid

Leif Dalen
reporter

Inntekter for vindkraftkommuner:

- Produksjonsavgift. Vertskommunene får 2,3 øre/Kwt. (Det er uavklart om vertskommunene mottar denne avgiften ubeskåret,,)
- Eiendomsskatt. Går direkte til vertskommunen, her er innretningen av eiendomsskatten under debatt.
- Grunnrenteskatt. En statlig skatt på 25 prosent. Er tenkt inn i statens inntektsutjevning for alle landets kommuner.

Hva skjer i Norge nå når det gjelder kompensasjon for vann og vindkraft?

- En stor nasjonal diskusjon rundt hele inntektssystemet for norske kommuner.
  - regjeringen har varslet at det kommer en stortingsmelding på våren, som vil foreslå endringer i kommunenes inntektssystem.
- Vi har nå et opprør fra mellomstore kommuner, uten naturressurser. Dette er gjerne små byer (20- 50 000 innbyggere), skattesvake, høy gjennomsnittsalder og økte sosiale utgifter.
- Det er store forskjeller på kommunenes inntekter, det er behov for en mer «rettferdig» inntektsutjevning men hvordan skal dette skje?

Et stort dilemma?

- Norge trenger mer fornybar kraft inn i det grønne skiftet.
- Vind og vannkraft krever areal, mye areal.
  - Hvem skal ofte areal?
  - Hvordan skal det kompenseres?
  - Hvem skal bestemme over arealbruken?